

VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava 1

STANOVISKO

k navrhovanej činnosti „Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025“ vypracované na základe jeho odborného posúdenia v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina, v súlade s ustanovením § 16a ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov listom č. OU-ZA-OSZP2/Z/2019/020462-1/Mac zo dňa 12.04.2019 sa obrátil na Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava ako odborné vedecko-výskumné pracovisko vodného hospodárstva poverené ministrom životného prostredia Slovenskej republiky výkonom primárneho posúdenia významnosti vplyvu realizácie nových rozvojových projektov na stav útvarov povrchovej vody a stav útvarov podzemnej vody vo vzťahu k plneniu environmentálnych cieľov a vydávaním stanoviska o potrebe posúdenia nového rozvojového projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona, ktorý je transpozíciou čl. 4.7 RSV, so žiadosťou o vydanie odborného stanoviska k navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“. Súčasťou žiadosti bola projektová dokumentácia „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ (vypracoval: GeoBan Žilina, s.r.o., Bytčická 89, 010 09 Žilina, február 2019).

Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava na základe odborného posúdenia predloženej projektovej dokumentácie „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ poskytuje nasledovné stanovisko:

Užívateľom/tažobnou organizáciou navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ je spoločnosť Bekam, s.r.o., Považský Chlmec 500, 010 03 Žilina. Predmetom navrhovanej činnosti je pokračovanie v tažbe dolomitu v dobývacom priestore Veľká Čierna I., povolenej na základe Banského oprávnenia č. 943-2236/2014, ktoré vydal OBÚ v Prievidzi, dňa 10.09.2014 a pridelenia dobývacieho priestoru Veľká Čierna I. v roku 2014 na základe odsúhláseného zmluvného prevodu tohto priestoru, na novom zábere plochy, na parcelách C-KN v k.ú. Rajec, parc. č. 2751/3 a 2752/7.

Celková plocha dotknutá plánovanou/navrhovanou činnosťou je 26 100 m², z toho v hraniciach plochy doteraz povolenej činnosti je činnosť plánovaná na 6 100 m² a plocha nového záberu pre plánovaný postup tažby má výmeru 20 000 m² so zachovaním 4m širokého ochranného pásma od hraníc susedných parciel. Množstvo povolenej ročnej tažby suroviny je do 200 tis. ton.

Územie dotknuté navrhovanou činnosťou podľa zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa nachádza na území s prvým stupňom ochrany a nie je súčasťou územia európskeho významu.

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva navrhovaná činnosť „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ musela byť posúdená z pohľadu požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom RSV je dosiahnutie dobrého stavu vód v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vód, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vód už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri

- dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody,
- dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo
- pri predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody

v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo ked'

- sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

sa nepovažuje za porušenie rámcovej smernice o vode, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 RSV.

Lokalita navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ je situovaná v čiastkovom povodí Váhu. Dotýka sa jedného útvaru podzemnej vody, a to útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín SK200140KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry (tabuľka č.1). Vo vzťahu k článku 4.7 RSV ide o posúdenie vplyvu uvedenej navrhovanej činnosti na tento vodný útvar.

Útvary podzemnej vody kvartérnych sedimentov ako aj útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

tabuľka č. 1

Čiastkové povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Plocha VÚ (km ²)	Stav VÚ	
				kvantitatívny	chemický
Váhu	SK200140KF	Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry	1125,987	dobrý	dobrý

Vysvetlivka: VÚ = vodný útvar

Posúdenie projektovej dokumentácie navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ sa vzťahuje na obdobie počas vykonávania ťažobnej činnosti, ako aj na obdobie po jej ukončení.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na zmenu hladiny útvaru podzemnej vody SK200140KF

Podľa predloženej projektovej dokumentácie „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ ťažba dolomitu v dobývacom priestore Veľká Čierna I sa plánuje vykonávať súbežne s povolenou činnosťou, v rozšírenom priestore od hranice v súčasnosti povolenej činnosti, východným smerom do k.ú. Rajec, na parcelách C-KN parc. č. 2751/3 a 2752/7.

DP Veľká Čierna I. z hydrogeologického hľadiska predstavuje ložisko s veľmi jednoduchými hydrogeologickými pomermi, lom sa nachádza nad miestnou eróznou bázou, ložisko nie je zvodnené. Doplňovanie zásob podzemnej vody je len z atmosférických zrážok a hladina podzemnej vody je pod najnižšou ťažobnou úrovňou. Prípadné prítoky podzemnej vody budú riešené samoodtokom. V období sucha je ložisko prakticky bez vody. Dislokácia, zvetralosť a porušenie hornín umožňuje rýchlu infiltráciu zrážkových vôd. Zrážková voda vsakuje do hlbších častí dolomitového masívu s dobrou puklinovou priepustnosťou alebo je odvádzaná rigolmi z dobývacieho priestoru. Hydrogeologické pomery na ložisku neovplyvňujú dobývacie práce, ani dobývanie ložiska neovplyvňuje hydrogeologický režim na ňom.

Stručný popis navrhovanej činnosti

Súčasná lomová stena v DP Veľká Čierna I. je tvorená šiestimi ťažobnými rezmi E 570, E 560, E 545, E 535, E 518 a E 503. Ložisko je dostatočne rozfárané a navrhované ťažobné postupy môžu byť realizované v jednotlivých otvorených ťažobných rezoch smerom z hora na dol s úpravou výšky ťažobných rezov na 20 m, t.j. E 570, E 550, E 530 a E 510, so zachovaním dostatočného predstihu vrchnejšieho ťažobného rezu pred spodnejším. Zároveň je možnosť ťažobných prác na niekoľkých pracoviskách a tak vytvoriť podmienky pre bezpečnú prácu.

Podľa predloženého plánu otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. hlavná ťažobná činnosť je zameraná na otvárku nového záberu plochy a na odťaženie dvoch plánovaných vrchných ťažobných rezov E 570 a E 550 v ich celej ploche. Po ich vytážení sa vytvorí dostatočné predpolie ťažobného postupu v nižších plánovaných ťažobných rezoch.

Spôsob otvárky a prípravné práce

Pre ťažobné účely v rozšírenom priestore/na novom zábere plochy, na parcelách C-KN v k.ú. Rajec, parc. č. 2751/3 a 2752/7 je potrebné v rámci otvárových a prípravných prác vykonáť odlesnenie/výrub drevín a skrývkové práce/zhrnutie humóznej vrstvy v predpokladanej hrúbke asi 0,5 m a následnú odťažbu zahlinených dolomitov (technologickej skrývky) vhodných na zásypové práce, po „čisté“ dolomity.

Po vykonaní skrývkových prác a odťažbe zahlinených dolomitov sa začne s odťažbou najvrchnejšieho ťažobného rezu E 570 a po vytvorení dostatočného predpolia sa začne s odťažbou nižšieho ťažobného rezu E 550. Posunutím hranice skrývky a plánovanou odťažbou ťažobných rezov E 570 a E 550 bude vytvorené predpolie pre ťažbu v nižších ťažobných rezoch E 530 a E 510.

Dobývacie metódy

Na ložisku sa bude využívať dobývacia metóda – stenového, etážového lomového dobývania ložiska s výškou steny ťažobného rezu od 5m do 20m.

Na rozpojovanie suroviny budú v lome v DP Veľká Čierna I. používané trhacie práce malého rozsahu na základe povolenia OBÚ.

Ťažobné práce v lome sú mechanizované – vŕtanie/vŕtacími súpravami, primárne a sekundárne rozpojovanie, nakladanie/pomocou kolesových nakladačov a rýpadiel na pásovom podvozku, primárne drvenie/v drviči a triedenie/v triediči, sekundárne drvenie a triedenie/na mobilných strojních zariadeniach, doprava/nákladnými autami.

Z hľadiska požiadaviek článku 4.7 RSV bolo potrebné posúdiť, či realizácia navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ nebude mať vplyv na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody SK200140KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry.

Útvar podzemnej vody SK200140KF

a) súčasný stav

Útvar podzemnej vody SK200140KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry bol vymedzený ako útvar predkvartérnych hornín s plochou 1125,987 km². Na základe hodnotenia jeho kvantitatívneho a chemického stavu v rámci 2. plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2015) tento vodný útvar bol klasifikovaný v dobrom kvantitatívnom stave a v dobrom chemickom stave.

Hodnotenie kvantitatívneho stavu v útvaroch podzemnej vody pre Plány manažmentu správneho územia povodia Dunaj (2009,2015) bolo vykonané na základe prepojenia výsledkov bilančného hodnotenia množstiev podzemných vód a hodnotenia zmien režimu podzemných vód (využitie výsledkov programu monitorovania).

Bilančné hodnotenie množstiev podzemných vód je založené na porovnaní využiteľných množstiev podzemných vód (vodohospodársky disponibilných množstiev podzemných vód) a dokumentovaných odberov podzemných vód v útvaru podzemnej vody. Využiteľné množstvá podzemných vód tvoria maximálne množstvo podzemnej vody, ktoré možno odoberať z daného zvodneného systému na vodárenské využívanie po celý uvažovaný čas exploatacie za prijateľných ekologických, technických a ekonomických podmienok bez takého ovplyvnenia prírodného odtoku, ktoré by sa pokladalo za neprípustné, a bez neprípustného zhoršenia kvality odoberanej vody (využiteľné množstvá vyčíslované na národnej úrovni v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach /geologický zákon/ a jeho vykonávacia vyhláška č. 51/2008 Z. z.).

Medzná hodnota dobrého kvantitatívneho stavu bola stanovená na úrovni 0,80 (podiel využívania podzemných vód < 80 % stanovených transformovaných využiteľných množstiev podzemných vód).

Hodnotenie zmien režimu podzemných vód

pozostáva z hodnotenia významnosti trendov režimu podzemných vód a hodnotenia zmien režimu podzemných vód.

Postup hodnotenia (testovania) chemického stavu útvarov podzemnej vody na Slovensku bol prispôsobený podmienkam existujúcich vstupných informácií z monitoringu kvality podzemných vód a o potenciálnych difúznych a bodových zdrojoch znečistenia, koncepcnému modelu útvarov podzemnej vody (zahŕňajúcemu charakter prieplustnosti,

transmisivity, generálny smer prúdenia vody v útvare podzemnej vody, hydrogeochemické vlastnosti horninového prostredia obehu).

b) predpokladané zmeny hladiny podzemnej vody po realizácii navrhovanej činnosti

I. počas ťažobnej činnosti

Počas realizácie ťažby dolomitu v rozšírenom priestore/na novom zábere plochy, na parcelách C-KN v k.ú. Rajec, parc. č. 2751/3 a 2752/7 DP Veľká Čierna I., v rámci ktorej majú byť odtažené dva vrchné ťažobné rezy E 570 a E 550 v ich celej ploche metódou stenového, etážového lomového dohývania, vzhľadom na hydrogeologické pomery záujmového územia (hladina podzemnej vody je pod najnižšou ťažobnou úrovňou), vplyv realizácie navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody SK200140KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry sa nepredpokladá.

II. po ukončení ťažobnej činnosti

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ (ťažba dolomitu), ako aj vzhľadom na hydrogeologické pomery záujmového územia (hladina podzemnej vody je pod najnižšou ťažobnou úrovňou) po jej ukončení, sa jej vplyv na zmenu hladiny dotknutého útvaru podzemnej vody SK200140KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry, nepredpokladá.

Záver:

Na základe odborného posúdenia predloženého materiálu/projektovej dokumentácie k navrhovanej činnosti „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“, situovanej v čiastkovom povodí Váhu, v útvare podzemnej vody SK200140KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry, vplyv realizácie navrhovanej činnosti, z hľadiska požiadaviek článku 4.7 rámcovej smernice o vode a zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, na zmenu hladiny podzemnej vody dotknutého útvaru podzemnej vody SK200140KF Dominantné krasovo-puklinové podzemné vody severnej časti Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry ako celku sa nepredpokladá.

Útvary podzemnej vody kvartérnych sedimentov ako aj útvary povrchovej vody sa v predmetnej lokalite nenachádzajú.

Na základe uvedených predpokladov navrhovanú činnosť „*Plán otvárky, prípravy a dobývania ložiska dolomitu v DP Veľká Čierna I. na roky 2019 – 2025*“ podľa článku 4.7 RSV nie je potrebné posúdiť.

Vypracoval: Výskumný ústav vodného hospodárstva Bratislava
RNDr. Jana Gajdová

Gajdová

V Bratislave, dňa 30. mája 2019

Výskumný ústav vodného hospodárstva
nábr. arm. gen. L. Svobodu 5
812 49 BRATISLAVA

